

Magelungen Utveckling AB

Org.nr. 556489-1447

Beslut

efter riktad tillsyn i Magelungens grundskola i
Södertälje

Beslut för Magelungens grundskola i Södertälje efter riktad tillsyn

Skolinspektionen har under våren 2019 genomfört en riktad tillsyn av området *Extra anpassningar och särskilt stöd* vid Magelungen grundskola i Södertälje.

Underlaget för Skolinspektionens bedömningar är dokument från skolenheten samt den information som Skolinspektionen samlat in vid intervjuer. Skolan besöktes den 4 juni 2019 av utredarna Anders Holmgren och Ulrika Holm.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Magelungen Utveckling AB att senast **den 25 oktober 2019** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag redovisas till Skolinspektionen skriftligen på adress skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se.

Nedan redovisas förslag på åtgärder. I de fall det är möjligt får bristen avhjälpas på annat sätt.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolinspektionen konstaterar att Magelungen Utveckling AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Elevens behov av särskilt stöd utreds skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt eller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. (3 kap. 8 § skollagen)
- Elever som är i behov av särskilt stöd ges stöd på det sätt och i den omfattning som utredningen har visat att de behöver. (3 kap. 8–12 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- När det gäller särskilt stöd följs insatta åtgärder upp och utvärderas. (3 kap. 9 § skollagen)

Åtgärder

- Se till att skapa och implementera tydliga rutiner så att:
 - a) Lärare anmäler till rektorn när det kan befaras att en elev inte kommer nå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller om det finns särskilda skäl att anta att extra anpassningar inte skulle vara tillräckliga.
 - b) Samråd med elevhälsan sker i samband med att behovet av särskilt stöd utreds, om det inte är uppenbart obehövt.
- Se till att elevers behov av särskilt stöd skyndsamt utreds.
- Se till att utarbeta åtgärdsprogram för de elever som är i behov av särskilt stöd utifrån de behov som är konstaterade i utredningen.
- Se till att eleverna och elevernas vårdnadshavare ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas.
- Se till att i det av åtgärdsprogrammet framgår när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen.
- Se till att rektorn fattar beslut om anpassad studiegång för samtliga elever som får särskilt stöd i form av en anpassad studiegång.

Bedömning

Föreläggande

Särskilt stöd

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete med att utreda elevers behov av särskilt stöd, upprätta åtgärdsprogram samt beslut om anpassad studiegång. Trots att samtliga elever vid skolan uppges vara i behov av särskilt stöd och får särskilt stöd i någon form saknar skolan dokumentation av såväl utredningar avseende särskilt stöd, åtgärdsprogram och beslut om anpassad studiegång för flera elever. I de fall utredningar och åtgärdsprogram har upprättats har elevhälsan inte varit delaktig.

Rättsliga utgångspunkter

Av 3 kap. 8 § skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att de kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd

skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd.

I 3 kap. 9 § skollagen föreskrivs att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av åtgärdsprogrammet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektor. Om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges i form av anpassad studiegång får rektorn inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan.

Om det särskilda stödet för en elev i grundskolan inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar, får så kallad anpassad studiegång beslutas, vilket kan innebära avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen. I grundskolan ska den anpassade studiegången utformas så att eleven så långt som möjligt får förutsättningar att nå behörighet till gymnasieskolans nationella program. Rektor ansvarar för att en elev med anpassad studiegång får en utbildning som så långt det är möjligt är likvärdig med övrig utbildning i den aktuella skolformen, 3 kap. 12 § skollagen.

Av Skolverkets allmänna råd med kommentarer om *Arbete med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram*, SKOLFS 2014:40, framgår bland annat följande. Skolan behöver dokumentera sina utredningar skriftligt, bland annat eftersom det enligt skollagen är möjligt för elevens vårdnadshavare, samt de elever som har fyllt 16 år, att överklaga ett beslut om att inte utarbeta ett åtgärdsprogram, liksom innehållet i ett beslutat åtgärdsprogram. Då behöver man kunna gå tillbaka till den enskilda utredningen och se vad som har framkommit och hur skolan har bedömt situationen.

Efter att utredningen är gjord fattar rektorn, eller den i personalen som rektorn har delegerat ansvaret till, ett beslut om huruvida eleven behöver särskilt stöd. Ett åtgärdsprogram ska dokumenteras och beslutas skriftligt. Det är viktigt att de åtgärder som skolan utarbetar och dokumenterar är kopplade till både elevens behov av särskilt stöd samt till kunskapsmålen i läroplanen eller till de kunskapskrav som minst ska uppnås. Åtgärderna behöver vidare vara konkreta och utvärderingsbara, vilket innebär att det måste framgå på vilket sätt och i vilken omfattning eleven ska få stöd. Konkreta och utvärderingsbara åtgärder gör att åtgärdsprogrammet kan fungera som ett praktiskt redskap i vardagen, samtidigt som det underlättar för eleven och elevens vårdnadshavare att ta ställning till om de upplever att åtgärderna är relevanta. Det gör det också möjligt att på ett bra sätt följa upp och utvärdera hur åtgärdsprogrammet fungerar.

Anpassad studiegång innebär att skolan gör avvikelser för en enskild elev från den timplan, den undervisningstid eller de ämnen och de mål som gäller för utbildningen. Ett beslut om anpassad studiegång måste föregås av noggranna överväganden, eftersom det kan innebära att eleven lämnar skolan utan fullständig utbildning och

utan behörighet till gymnasieskolans nationella program. Därför är det viktigt att avvikelserna inte är mer omfattande än nödvändigt och att det görs noggranna överväganden omkring vilka delar av ett ämne som det är lämpligt att göra avvikelser ifrån.

Skolinspektionens utredning

Vid tillsynsbesöket framkom i intervjuer att samtliga elever vid skolenheten bedöms vara i behov av särskilt stöd. Alla elever får också särskilda stödåtgärder i någon form. Ett antal elever ges särskilt stöd i form av anpassad studiegång. Skolinspektionens utredning visar dock att skolan saknar stora delar av dokumentationen rörande såväl utredningar om särskilt stöd som åtgärdsprogram och beslut om anpassad studiegång. Den nu tillförordnade rektorn och elevhälsan uppger att detta uppdragades i samband med att det stod klart att Skolinspektionen skulle besöka skolan.

Vid tillsynen önskade Skolinspektionen att få ta del av pedagogiska utredningar, upprättade åtgärdsprogram och beslut om anpassad studiegång. Skolinspektionen fick del av dokumentation rörande ett fåtal elever men för de flesta eleverna saknas dokumentation. De exempel på åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av är daterade den 3 juni 2019 med uppföljning den 10 juni 2019. Detta trots att eleverna gått en längre tid vid skolan och erhållit särskilt stöd. Tf rektorn och elevhälsan uppger i intervjuer att man "*i efterhand*" upprättat dessa exempel endast för att kunna visa upp dem inför tillsynen då man förstod att Skolinspektionen skulle komma att vilja ta del av dem. Såväl tf rektorn som specialpedagogen uttrycker i intervjuer att de väl känner till bestämmelserna kring särskilt stöd och ville visa med de upprättade exemplen att man vet hur det *borde* sett ut och att man är väl medveten om att bestämmelserna inte har följts. Huvudmannen har också uppmärksammats om detta och har upprättat en åtgärdsplan den 21 maj 2019 med en tidplan för när dokumentationen ska vara fullständig. Av åtgärdsplanen framgår att dokumentationen av de pedagogiska utredningar som saknas förväntas vara klara till hösten 2019.

Skolinspektionen anser att det är anmärkningsvärt att skolan har så pass omfattande brister i arbetet kring särskilt stöd. Att det saknas dokumentation försvårar inte bara planeringen och utvärdering av elevens utbildning utan begränsar även elevens och vårdnadshavarnas insyn och möjlighet att kunna ta ställning till de stödåtgärder som sätts in. Både beslut om åtgärdsprogram och beslut om anpassad studiegång kan överklagas av eleven och vårdnadshavarna. Att formella beslut inte har fattats är ur rättssäkerhetssynpunkt oacceptabelt. Vid Skolinspektionens tillsyn av skolenheten år 2016 konstaterades brister inom samma område och huvudmannen förelades att rätta till dessa. Huvudmannen redogjorde då för de rutiner och dokumentationsmallar som skolan avsåg att använda. Trots detta har rutinerna och mallarna inte följts.

Motivering till föreläggande som ingripande

Magelungen Utveckling AB uppfyller inte de krav som följer av gällande bestämmelser och föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

På Skolinspektionens vägnar

X Caroline Rönnegård

Beslutsfattare
Signerat av: Caroline Rönnegård

X Anders Holmgren

Föredragande
Signerat av: Anders Holmgren

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Ulrika Holm deltagit.

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilaga

Fakta om Magelungens grundskola i Södertälje

Fakta om Magelungens grundskola i Södertälje

Skolenheten besöktes av Skolinspektionen den 4 juni 2019. Tillsynen har omfattat området *Extra anpassningar och särskilt stöd*.

Magelungen grundskola i Södertälje är en verksamhet inom koncernen Magelungen Utveckling AB. Skolans verksamhet är anpassad för elever som har ett omfattande behov av särskilt stöd och som tidigare har haft stora svårigheter i sin skolsituation. Undervisningen sker i små klasser med hög lärartäthet. Undervisningen kombineras med behandling, vilket innebär att behandlingspersonal stödjer eleverna under hela skoldagen. Verksamheten vid Magelungens grundskola Södertälje startade läsåret 2012/2013 och har vid tillsynstillfället 18 elever i årskurs 7-9.

Eftersom antalet elever i de olika årskurserna är litet, under 10, presenteras inga kunskapsresultat i Skolverkets nationella statistik (SIRIS).